

ภา ค ฆ น ะ ว ก ก.

ต้นฉบับเอกสารเรื่องพื้นเวียง และวิธีถอดมาเป็นอักษรไทยในปัจจุบัน พร้อมตัวอย่าง

ต้นฉบับของเอกสาร เรื่องพื้นเวียง

การศึกษาเอกสาร เรื่องพื้นเวียงครั้งนี้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางในกลุ่มนักประวัติศาสตร์¹ และได้มีการ เสนอบทความโดยตรงและเกี่ยวเนื่องด้วยเอกสาร เรื่องพื้นเวียงใน สื่อกสารมวลชน² เพื่อที่นักวิชาการจะได้ศึกษาต้นฉบับของ เอกสาร เรื่องพื้นเวียงอย่างถ่องแท้ ผู้วิจัยจึงอยากจะกล่าวถึงวิธีการถอดมาเป็นอักษรวิจิตรอักษรไทยตามวิธีการครั้งนี้ (ตามตัวอย่างบทที่ ๔, ๕)

1. ว่าด้วยการปริวรรตเป็นอักษรไทยปัจจุบัน

1) ในต้นฉบับเอกสารโบราณไม่ปรากฏวรรณยุกต์ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของอักษรไทย-นักษัตร แต่ในขณะที่คำคุณาน (ชาวท่งถิ่นอีสาน) จะตั้งเสียงระดับเสียงวรรณยุกต์ลงไปด้วย เพื่อให้เข้าใจความหมาย นั้น ในการปริวรรตเป็นอักษรไทยปัจจุบันครั้งนี้จึงจำเป็นต้องใส่วรรณยุกต์ลงไปด้วย เพื่อให้มีความหมาย

2) อักษรวิจิตรของอักษรไทยนักษัตรต่างไปจากอักษรวิจิตรอักษรไทยปัจจุบันมาก (ไม่มีตัวการันต์ และสะกดตามเสียงพูด) กล่าวคือนิยมสะกดตามแม่สะกดโดยไม่คำนึงถึงรูปแบบคำเดิมโดยเฉพาะ คำภาษาบาลีและสันสกฤต ฉะนั้นถ้าปริวรรตเป็นอักษรไทยแบบตัวต่อตัวจะไม่สื่อความหมายเลย ในลักษณะเช่นนี้จะเพิ่มตัวการันต์ และเปลี่ยนตัวสะกดให้สอดคล้องกับอักษรวิจิตรอักษรไทยปัจจุบัน เช่น ตมท: สักไทเสวยเมืองเอ๊กกะลาส ถ้าเขียนตามอักษรวิจิตรเดิมได้ดังนี้ "ตมท: สักไทเสวยเมืองเอ๊กกะลาส" จะไม่ทราบความหมาย (ไม่เข้าใจ) แต่ถ้าเขียนตามอักษรวิจิตรไทยปัจจุบันได้ดังนี้ "ตมทษัตรียไทเสวยเมืองเอ๊กกราช" จะสื่อความหมายได้ดีกว่า

¹ ผู้วิจัยเคยได้รับเชิญให้เสนอเรื่อง "การศึกษาประวัติศาสตร์จากเอกสารโบราณอีสาน" ที่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ท้าวสุกรี ทม. ราวเดือนเมษายน 2521 และเสนอเรื่อง "การวิเคราะห์เอกสาร เรื่องพื้นเวียง" ในการสัมมนาประวัติศาสตร์อีสาน ที่วิทยาลัยครูมหาสารคาม ร่วมกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัตุรัส เมื่อ วันที่ 16-18 พฤศจิกายน 2521.

² ดู "เอกสารพื้นเวียง: ชักชัดแย้งใหม่ในประวัติศาสตร์" ในวารสาร สยามนิกรคาทศิย์ เดือนตุลาคม (31) พ.ศ. 2521 และ โลกหนังสือ ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 4 เดือน มกราคม พ.ศ. 2522

3) กักขรไทยน้อยใช้ ๒ แทนเสียง /ช/ ซึ่งตรงกับเสียงภาษาถิ่นที่สำเนียงที่ไม่มีเสียง /ช/ แต่ในภาษาไทยมีทั้งเสียง /ช/ และ /ซ/ ในการถอดตัว ๒ ของกักขรไทยน้อยควรจะเป็นหน่วยเสียง /ช/ เสียงเดียว แต่เมื่อกำหนดถึงความหมายในภาษาไทย (ภาคกลาง) เห็นว่าน่าจะถอดออกมาเป็นทั้งเสียง /ช/ และ /ซ/ เพื่อสะดวกในการสื่อความหมาย ฉะนั้นในการปริวรรตเป็นกักขรไทยปัจจุบันครั้งนี้จะใช้เสียง /ช/ เมื่อกำหนดเป็นคำภาษาถิ่น หรือภาษาไทยกลางใช้เสียง /ช/ ด้วย และโดยทั่วไปจะใช้เสียง /ช/

4) กักขรไทยน้อยใช้ ๓, ๕ แทนเสียง /ส/ ซึ่งตรงกับภาษาถิ่นที่สำเนียง แต่ในภาษาไทยปัจจุบันใช้ทั้งเสียง /ส/ และ /ร/ ฉะนั้นเพื่อสะดวกในการสื่อความหมายในการถอดครั้งนี้จะใช้เสียง /ส/ ในภาษาถิ่นที่สำเนียง และโดยทั่วไปจะใช้เสียง /ร/

5) ในกักขรไทยน้อยปรากฏอักษรควบ กว ขว คว คุยทั่วไป แต่ขณะที่อ่านชาวท้องถิ่นจะอ่านออกเสียงเฉพาะตัวคนบาง ออกเป็นเสียงคนบาง ดังนี้

- ถ้าอักษรควบประสมกับสระ อา จะออกเสียงเป็นสระอ้าว เช่น

ดววม ความ ออกเสียงว่า ความ

กวาด กวาด " กวาด

- - อักษรควบเมื่อประสมกับสระอื่น ๆ จะออกเสียงเฉพาะพยัญชนะตัว (ไม่ออกเสียง)

ตัวควบเลย เช่น

แวงม แวงน ออกเสียงว่า แวง

แวงว แวงว " แวง

ฉะนั้นในลักษณะ เช่นนี้ (อักษรควบและรวมถึงอักษรกล้ำด้วย) จะพยายามรักษารูปแบบของกักขรวิธีกักขรไทยน้อย (ถอดตามตัว) เพื่อสะดวกในการสื่อความหมายในภาษาไทยด้วย

6) กักขรไทยน้อยจะเขียนตัวสะกดตามมาตรา กลาวคือ แม่ กค จะใช้ตัว ค สะกดตัวเดียว (ไม่คำนึงถึงรูปแบบ คำศัพท์) ในลักษณะเช่นนี้จะไม่สื่อความหมายเมื่อปริวรรตเป็นกักขรไทย ฉะนั้นจะเปลี่ยนตัวสะกดให้ถูกต้องตามกักขรวิธีกักขรไทยปัจจุบัน

7) กักขรไทยน้อยไม่มีตัวการ์นต์ ฉะนั้นในการปริวรรตครั้งนี้จะเพิ่มตัวการ์นต์เพื่อสะดวกในการเข้าใจความหมาย เช่น จัน จะถอดเป็น จันท์

๒. ท้าวข้างกัศกรไทยนคยในเอกสาร เรื่องพื้น เวียง

1. บั๊กมิรุยงักทวตอง แดบต๋อวอวในงวมทอม แลวบ่ไทเทบ
2. แดคธัญสิงขามมุงอวเวจิเรงอวอวอวไปทวทอวทว
3. บารอญี่แวงธุมทอเวีแตอสิบับบอมมธอมแเทแวงเวี
4. เบ็ญจวอเวีอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอว
5. ทวอวไปบับอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอว
6. บับอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอว
7. ปิธทวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอว
8. ทวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอว
9. เร็อเวีอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอว
10. อวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอว
11. เบ็ญจเวีทวอวอวอวอวอวอวอวอวอว
12. ทวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอว
13. แดคธัญอวอวอวอวอวอวอวอวอวอว
14. ทวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอวอว
15. บั๊กมิรุยงักทวอวอวอวอวอวอวอว
16. แดคธัญอวอวอวอวอวอวอวอวอวอว
17. เบ็ญจเวีทวอวอวอวอวอวอวอวอว

(การคัดลอกพยายามให้ใกล้เคียงต้นฉบับมากที่สุดเท่าที่จะทำได้)

โปรดดูค่าตอบแทนด้านหลังไป.

คำกลอนอักษรไทยนคย

เขียนตามต้นฉบับ

เขียนตามอักษรวิไทย

บรรทัดที่ 1. บัคนิรมยจักตาคองแถมตำนานไซ
คานกอนแลวไพไ้เห็น

บรรทัดที่ 2. เ้ศุร้ายเมืองบานมุนวายเจ้าเรีย
เม็จักจาไปกว้างก็ย้งหลาย

บรรทัดที่ 3. ยาวยั้งจึงแลว รยมกเวาแต่ข้เป็น
บันบคนรอมแทแลว ฟ้ง

บรรทัดที่ 4. เย็ยงชายเถาสาวรามขึ้นไทย
รยมเรีย หลคนวาจ่าจ๊กไค เม็ค

บรรทัดที่ 5. หนาสี่บไปบรู คันวายยืนยาวหมัน
หลายปีคิคคไ้ไปนัน เวาพาก

บรรทัดที่ 6. ฟั้นเขานันยากฟ้งแทแลว ย้งมี
นคเรศหงเร็ยชกเว็ยงจันท์

บรรทัดที่ 7. ปากานวยงสูงแวกะวังแควมน่า
ห้เก็ยค้งปักคูนทังสี่ ยาย

บรรทัดที่ 8. หนวยปคมละวังไวยู่ชะลน
ห้ปางค้งกางเม็คกูกาค คำแลแแกว

บรรทัดที่ 9. เร็ยงเข็มรูงแสง ยามเม็คลม
พาคคองเส็ยงกระค้งค้งมวน ค็ค

บรรทัดที่ 10. ค้งยาสาคแแกวเม็คงไทเท็คพะค้ง
แทแลว คนกะสัคไทเสวย

บรรทัดที่ 11. เม็คงเล็กเกดาสชิวาพะคะนุคคะ
ลาดเจาบุนกวางนังปคง

บรรทัดที่ 12. หันแลว คันวาเทวีแแกวทยมคง
พะลาคชิวาคำปคงเจา

บรรทัดที่ 1. บัคนิเรียมจักตราคองแถมตำนานไซ
คานกอนแลว พคไ้เห็น

บรรทัดที่ 2. เ้ศุร้ายเม็คงบานมุนวายเจ้าเฮย
เม็คจักจาไปกว้างก็ย้งหลาย

บรรทัดที่ 3. ยาวยั้งจั้งแลว เร็ยมกเวาแต่ข้เป็น
บันบคนฮกม แทแลว ฟ้ง

บรรทัดที่ 4. เย็คหญิงชายเขาสาวรามขึ้นใหญ่
เร็ยเฮย หลคนวาจ่าจ๊กไคเม็ค

บรรทัดที่ 5. หนาสี่บไปบรู ครันวายยืนยาวหมัน
หลายปีคิคคไ้ไปนัน เวาพาก

บรรทัดที่ 6. ฟั้นเขานันยากฟ้งแทแลว ย้งมี
นคเรศหงเร็ยชกเว็ยงจันท์

บรรทัดที่ 7. ปากการเว็ยงสูงแวกะวังแควมน่า
หคเก็ยค้งประคูนทังสี่ พยาย

บรรทัดที่ 8. หนวยปคมละวังไวคยู่สลน
หคปรงคค้งกลางเม็คกูกาจ คำและแแกว

บรรทัดที่ 9. เร็ยงเข็มรูงแสง ยามเม็คลม
พาคคองเส็ยงกระค้งค้งมวน ค็ค

บรรทัดที่ 10. ค้งยาสาคแแกวเม็คงไทเท็คคั้งส
แทแลว คนกะศ็ริยไทเสวย

บรรทัดที่ 11. เม็คงเคกราชชิวาพระคะนุค
ราชเจาบุนกวางนังปคง

บรรทัดที่ 12. หันแลว คันวาเทวีแแกวเทียมคค
พระราช ชิวาคำปคงเจา

คำกลอนอักษรไทยน่าย (ตค)

เขียนตามต้นฉบับ

เขียนตามอักษรวิธีไทย

บรรทัดที่ 13 แผงข้างฝ่ายขวา แทะแล้ว

กันวาเทวีชายคำจันท์หัดทะบาด สนม

บรรทัดที่ 14 หมุมไค้พริยจำเวเคน พายสานซาง
สามพันตัวกาจ มา

บรรทัดที่ 15 มิ่งตนสามรยเก็ลวงคำทะแล้ว

เสนาชั้นกาสาสามหมื่น

บรรทัดที่ 16 เขานันคนชนาสกา พันชากับ

คายทะแล้ว มีทั้งไทพวก

บรรทัดที่ 17 ฟกนขับเส็บเพ็งละบ่า

บรรทัดที่ 13 แผงข้างฝ่ายขวา แทะแล้ว

กันวาเทวีชายคำจันท์หัดทะบาด สนม

บรรทัดที่ 14 หมุมไค้ครลยจำเวเญ พายสารซาง
สามพันตัวกาจ มา

บรรทัดที่ 15 มิ่งตนสามรยเก็ลวงคำทะแล้ว

เสนาชั้นกาสาสามหมื่น

บรรทัดที่ 16 เขานันคนชนาคกล้า พันชากับ

คายทะแล้ว มีทั้งไทพวก

บรรทัดที่ 17 ฟกนขับเสฟเพลงระบ่า.....

ข้อสังเกต

1) อักษรวิธีอักษรไทยน่ายไม่มีวรรณยุกต์

2) อักษรนำ (พยัญชนะประสม) นิยมใช้พยัญชนะครึ่งตัวเมื่อก่อนเป็นตัวตามไว้ได้บรรทัด

หรือเขียนติดกัน คู่ตัวอย่าง คำว่า หมั้น, หลาย ในบรรทัดที่ 5

3) นิยมเขียน ตัว ล แทนเสียง ร เช่น ละบ่า พระลาภ(พระราชา)

4) ใช้ขีดขีดแทนเสียงสระ คค ที่ไม่มีตัวสะกด เช่น กับ - กับ

5) สระ เเก เมื่อก่อนมีตัวสะกด นิยมใช้ไม้หันอากาศเขียนไว้ข้างบนด้วย เช่น เป็น - เป็น

6) พยัญชนะกล้ำ คือ ร. ล. ในภาษาไทยจะไม่นิยมใช้ในอักษรวิธีอักษรไทยน่าย

เช่น เพ็ง - เพลง

7) สระเก็ย เมื่อก่อนมีตัวสะกดจะลดรูปเหลือ ย. ตัวเดียว เช่น รยม - เรียม

วยงจัน - เวียงจันท์ ฯลฯ